

DOM

afsagt den 17. april 2013 af Vestre Landsrets 8. afdeling (dommerne Marie S. Mikkelsen, Karen Foldager og Hanne Aagaard samt [redacted] Sagkyndig dommer 1 og 2 [redacted]) i ankesag

V.L. B-1298-11

[redacted] Appellant (Tidl. Sagsøgte)

(advokat Dennis Feyling Serup, Viborg)

mod

[redacted] Appelindstævnte A/S (Tidl. Bank 1)

(tidligere [redacted] Sagsøger A/S)

(advokat Claes Wildfang, Aarhus)

Retten i Århus har den 6. maj 2011 afsagt dom i 1. instans (rettens nr. BS 3-2579/2009).

Påstande

For landsretten har [redacted] Appellant [redacted] gentaget sine påstande for byretten.

[redacted] Appelindstævnte A/S [redacted] har påstået dommen stadfæstet.

Supplerende sagsfremstilling

Finansrådet har den 5. november 2012 afgivet et responsum med en besvarelse af parternes spørgetema således:

”...

Det skal understreges, at Finansrådets besvarelse omhandler, hvad der kan anses for *sædvanlig pengeinstitutpraksis*, og ikke hvad der er ”god skik”.

Spørgetema

1. Er det sædvanlig pengeinstitutpraksis at medregne og monitorere værdien af udenlandsråd (her CHF) optaget til funding af investeringer/investeringskreditter/spekulation, således at der stedse er overvågning af det samlede investeringsengagement med henblik på kontrol af, om en aftale om overdækning overholdes?

Finansrådets svar:

Ja, det er sædvanlig pengeinstitutpraksis løbende at overvåge kundernes investeringer og holde disse op imod investeringslånet/finansieringen, uanset i hvilken valuta finansieringen ydes.

2. Er det sædvanlig pengeinstitutpraksis, at et pengeinstitut løbende overvåger ansattes investeringer i finansielle aktiver og instrumenter for i pengeinstituttet lånte midler, når aktiverne er stillet til sikkerhed for lån i pengeinstituttet?

Såfremt spørgsmålet besvares bekræftende, er dette så tillige gældende, hvis der er aftalt overdækning på investeringskreditter?

Finansrådets svar:

Der kan ikke påvises nogen sædvanlig pengeinstitutpraksis i forbindelse med dette spørgsmål.

Det er ikke sædvanlig pengeinstitutpraksis, at et pengeinstituts medarbejdere må investere for lånte midler, hvor midlerne er pantsat til sikkerhed for finansieringen. I øvrigt er der for den særlige personkreds, der er nævnt i lov om finansiell virksomhed, § 77 et forbud mod at foretage lånefinansierede investeringer, når de indkøbte værdipapirer stilles til sikkerhed for lånet.

3. Såfremt spørgsmål 1 besvares bekræftende, er det da sædvanlig pengeinstitutpraksis løbende at overvåge og kontrollere en ansats samlede investeringsengagementer, herunder lån givet til investeringsformål, således at der dagligt kan trækkes en samlet engagementsoversigt?

Finansrådets svar:

Se besvarelsen til spørgsmål 2.

4. Finansrådets bedes oplyse, om sædvanlig pengeinstitutpraksis i perioden oktober 2007 til oktober 2008 indeholdt kontrol og overvågning af investeringsengagementer? Finansrådet bedes supplerende oplyse, om daværende pengeinstitutpraksis indeholdt en kontrolpligt – og i givet fald udstrækningen heraf – når kundens investeringer var lånefinansierede i pengeinstituttet?

Finansrådets svar:

Det var også i den nævnte periode oktober 2007 til oktober 2008 sædvanlig pengeinstitutpraksis at foretage overvågning af kunder med lånefinansierede investeringsengagementer.

Der har ikke efter daværende pengeinstitutpraksis været nogen kontrolpligt i den forbindelse.

5. Finansrådet bedes supplerende oplyse, om det er i overensstemmelse med sædvanlig pengeinstitutpraksis at lade en kunde kautionere for investeringsengagementer, når der er tale om erhvervskaution, såfremt investeringerne sker gennem et af kunden helejet investeringsselskab og den samlede kautionsforpligtelse måtte overstige kundens formue?

Finansrådets svar:

6. Finansrådet bedes endvidere oplyse, om det er i overensstemmelse med sædvanlig pengeinstitutpraksis at forlænge investeringskreditter samt foretage lånebevillinger uden at anmode om aktuelle formueoplysninger?

Finansrådets svar:

Det er ikke i overensstemmelse med sædvanlig pengeinstitutpraksis at forlænge investeringskreditter samt foretage lånebevillinger uden at anmode om aktuelle formueoplysninger. Nybevillinger og forlængelser af investeringsinformation og deraf følgende kreditvurdering.”

Forklaringer

Appellant, **Vidne 2** og **Vidne 4** har afgivet supplerende forklaring for landsretten. Der er endvidere afgivet forklaring af **Vidne 8**, **Vidne 9** og **Vidne 10**.

Appellant har supplerende forklaret, at han ikke har udarbejdet formueopgørelser til banken med henblik på kreditvurdering. Han oplyste alene **Vidne 1** om værdien på ejendomme mv. Han er helt sikker på, at han ikke har indtastet oplysningerne, der fremgår af profilen i bilag 83. Hans ægtefælle var souschef og ikke leder i en børneinstitution. Hans aktieinvesteringer begyndte i 2005, hvor han investerede i nogle mindre ejendomsaktier

med en investeringskredit i banken. Handlen med valuta og derivater begyndte i midten af 2007, hvor han fik bevilget en ramme hertil. Han havde et værdipapirdepot med bl.a. obligationer. Det var ikke ham, der bestemte, at afregninger og træk vedrørende engagementerne foregik over de samme konti. Det var et lukket kredsløb, hvori også værdien af hans depot indgik. Han kunne ikke tage pengene ud, og såfremt han havde villet det, skulle det særskilt bevilges. Renten i Schweiz var lavere, hvorfor valutalånene var i schweizer franc, der også var en forholdsvis sikker valuta. Hans tab skulle gerne kunne indeholdes i de værdier, der var. Det var aftalt fra starten, at han og **Virksomhed ApS 1** skulle være en enhed. Det var egentlig tanken, at han skulle opgive det, han kørte i personligt regi, og føre alle spekulationsforretninger over i selskabet.

Han havde et vist råderum og overdækning, og **Vidne 1** kendte hans aktiver og bevilgede alle lån. Han husker ikke, at han skulle aflevere årsopgørelser i forbindelse med låneansøgninger, og han har under sin ansættelse i banken alene skullet oplyse om sine aktivers værdi. Han husker ikke at have afleveret noget på papir. Han oplyste kun om værdierne på de faste ejendomme og sagde til **Vidne 1**, at **Vidne 1** selv måtte indhente eventuelle oplysninger om kundeforholdet i øvrigt i banken. Han havde et boliglån i **Bank 2** på 200.000 kr., hvilket **Vidne 1** var fuldt bekendt med. I midten af 2008 blev hans engagementer fornyet. Han blev bedt om at oplyse, hvad huset og sommerhuset var værd, ikke andet. Provenuet fra salget af sommerhus nr. 2 fik **Vidne 1** overført til investeringskrediten. Han blev ikke bedt om at give oplysninger om selskabet i forbindelse med fornyelsen af kreditten. Han var faktisk ikke vidende om, at engagementerne skulle fornyes i midten af 2008.

Foreholdt personprofilen, ekstraktens side 279, har han forklaret, at han ikke har indtastet de tal, der fremgår heraf. Han havde på dette tidspunkt i sommeren 2008 både sommerhus og ferielejlighed og kan godt genkende nogle af tallene. Huset kunne godt være 4 mio. kr. værd, men han ejede kun halvdelen af det, idet det hørte til hans og ægtefællens fælleseje. Hans løn er angivet med 650.000 kr. i 2006, hvilket ikke er korrekt. Han har først set tallene i forbindelse med sagen. **Vidne 1** er selv kommet med nogle af tallene, der ikke er rigtige. Han har selv udarbejdet personprofilen, der fremgår af ekstraktens side 323, i forbindelse med sagen. Han har taget udgangspunkt i sin og ægtefællens reelle lønindtægter. Han vil ikke afvise, at han muligt over for **Vidne 1** har anslået ægtefællens løn. Han har selv regnet rådighedsbeløbet ud til 16.000 kr. og ved ikke, hvor **Vidne 1** har fået et beløb på 26.000 kr. fra. Han mener ikke, at han på noget tidspunkt har oplyst noget om

sit rådighedsbeløb. Han har opgjort ejendommenes værdier til det halve af, hvad **Vidne 1** har opgjort dem til, da de var fælleseje. For selskabet har han beregnet egenkapitalen til -283.000 kr. Han har til denne beregning brugt bankens egne tal. Han har opgjort en faktisk overdækning på sit private engagement til 288.000 kr. pr. 25. juni 2008, ekstraktens side 324. Det er en underdækning i forhold til det faktiske. Havde banken lukket hans engagementer den dag, ville han have haft disse 288.000 kr. Samlet set for ham personligt og selskabet ville der have været en samlet manglende overdækning på 1.168.800 kr., hvis man havde lukket på det tidspunkt. Dog kunne beløbet have været mindre på grund af bl.a. kurssvingninger. Dette beløb svarer nogenlunde til hans eget indskud.

Vidne 1 rådgav ham ikke på noget tidspunkt - og således heller ikke i sommeren 2008 - til at stoppe investeringsforretningerne. Han fulgte i starten selv med i, hvordan hans aktiviteter udviklede sig. Han fik efterhånden for travlt til at fortsætte dermed. Det ville have krævet enorm megen tid, hvis han skulle have fulgt med. Der var ikke et program i banken, der gjorde det nemt. Han kunne have bedt andre i banken om at tjekke det, men gik ud fra, at det var, som det skulle være. Det var hans vurdering, at banken ellers ville have reageret. Han er ikke bekendt med den "kigge- adgang", som **Vidne 1** har forklaret om. Han var faktisk ikke klar over, at der blev kørt lister ud over engagementer, og at banken reagerede på eventuel underdækning. Alt vedrørende hans engagementer lå hos **Vidne 1**, og han troede, at det hele var i orden.

Han udarbejdede redegørelsen den 1. oktober 2008 i et forsøg på at redde sit job. Redegørelsen blev ikke diskuteret på mødet den følgende dag. På mødet blev der kørt meget på, at han skulle komme med pengene, hvilket var helt urealistisk. Han havde accepteret at sælge sine aktier, men ville gerne have beholdt dem, til verden så bedre ud. Han gik nok lidt i baglås over meldingen om, at aktierne skulle sælges her og nu. Han var på arbejde igen dagen efter, hvor der var rigtig travlt. Han gik ned med stress og blev sygemeldt. Først derefter oplyste han banken om sit engagement i Salling Bank. Han blev sagt op, da han ikke kunne betale. Der blev også fremdraget 3 klagesager, han aldrig tidligere havde hørt om. Han har først i forbindelse med sagen hørt, at opsigelsen også skulle skyldes hans engagement i Salling Bank.

Forud for sin ansættelse i banken tilkendegav han, at han ville fortsætte med sine engagementer. Det var genstand for en meget kort drøftelse, hvorefter der ikke senere blev stillet spørgsmål om det.

Selv om han ikke var ansat i **By 3**, var han med i ledergruppen og havde en masse med beslutningerne at gøre. Han refererede direkte til investeringsdirektøren i **By 1**. Teknisk set ville det have været muligt at blande egne personlige interesser og bankens interesser sammen. Han handlede generelt meget. Han har opfattelsen af, at der muligt blev taget lettere på tingene med hans engagementer, fordi han var investeringschef. De overordnede krav til hans overdækning var dog de samme som til øvrige kunders.

Han kendte generelt ikke meget til bankens kreditbevillinger og havde ofte en kreditmand med på sidelinjen. Han kunne via sin stilling ikke disponere over bankens midler, kun over kundernes og sine egne midler i privat regi. Han har ikke afleveret formueopgørelser til **Vidne 1**. I sin egen opgørelse, ekstraktens side 323, har han delt den private formue op i sin og ægtefællens. Han husker ikke, hvorfor han ikke gjorde det i redegørelsen af 1. oktober 2008. **Vidne 1** vidste, at han var gift. Han tog schweizer franc lånet med ind i sin opgørelse med en overdækning på 10 %, hvilket var aftalt. Han havde kunder, der havde tilsvarende engagementer som han selv. Han havde ikke noget med disse kunders kreditbevillinger at gøre. Det var en mundtlig aftale, han havde med **Vidne 1**, at der skulle være en overdækning på 10 % på valutalånet. Han fik oplyst, at det skulle være sådan ifølge bankens kreditpolitik. Sommerhus nr. 2 blev købt for et af disse valutalån. I forbindelse med Lehmann Brothers krak blev han opmærksom på, at det var galt med hans egne engagementer. På det tidspunkt handlede han nok gennemsnitligt to gange om dagen. Han havde formentlig et overblik over, om han tabte eller tjente på de enkelte handler. I januar 2008 havde han viden om, hvorvidt det var en god eller dårlig dag, men han havde ikke noget samlet billede af, hvordan det gik. Det hele blev meget stresset for ham allerede før sommeren 2008, og han havde ikke overblik over sine egne engagementer.

Engagementet i Salling Bank var på 2 mio. kr., som var lånt til investering i Bankinvest Højrente, der er en investeringsforening.

Appelindstævnte A/S
(Tidl. Sagsøger A/S (Sgr. A/S))

Vidne 8 har forklaret, at han var ansat i **Sgr. A/S** fra 2005 til 2010. Han startede som dealer, men endte med at blive markedschef på Handelsbordet i banken i **By 1**. De havde en række investeringsrådgivere, der handlede for kunderne, mens Handelsbordet i **By 1** eksekverede handlerne. Rådgiverne kunne selv lave aktiehandler af en vis størrelse, mens handler med derivater skulle omkring Handelsbordet i **By 1**. **Appellant** handlede også gennem Handelsbordet. Der skulle være en overdækning på typisk 10 %. Det blev senere

forhøjet. Der blev holdt øje med, at kravene til overdækning blev overholdt. Der blev ned-sat en styregruppe, der skulle udvikle et overvågningssystem, idet de fra starten af handel med derivater ikke havde et sådant. Kreditkontoret overvågede investeringskreditterne via nogle lister, der blev sendt ud dagligt. Derivater kunne ikke overvåges med dette system. Der kunne trækkes lister over aktier og obligationer, men ikke derivater. Han var med til at udvikle systemet. Arbejdet hermed blev påbegyndt før krisen i 2008; han vil tro, det var i 2007. De gik i luften med en del af programmet i starten af 2008. De forskellige produkter blev efterhånden bygget på systemet, der var færdigt i 2009. De kunne dermed også over-våge handler med derivater. Programmet reagerede ved tab på 50 % af rammen. Han var som markedschef omfattet af bankens spekulationsforbud. Det var et krav fra bankens side. Det var for at undgå en sammenblanding af interesserne. Han sad med bankens egenbeholdning. Det gjorde **Appellant** ikke, han sad med kundernes. Alle ansatte i vidnets afdeling var omfattet af spekulationsforbuddet. De måtte dog godt købe aktier for egne midler. I juli 2008 blev der sendt meddelelse ud om en øget overvågning, og de arbejdede på at få overvågningssystemet færdigt så hurtigt som muligt. Det var de enkelte rådgivere, der selv sad og lavede regneark, indtil systemet var færdigt. Han havde kendskab til, at **Appellant** havde et engagement. Han fik først efterfølgende kendskab til, at det gik galt. Der er efter hans opfattelse mange elementer, der har haft indflydelse herpå.

Det var kreditafdelingen, der tog sig af kreditbevillingerne. Kreditafdelingen var adskilt fra hans afdeling. Overvågningen var ikke hans bord, selv om han var med til at udvikle sy-stemet. Han stod for eksekvering af egenbeholdningen.

**Appelindstævnte A/S
(Tidl. Sagsøger A/S (Sgr. A/S))**

Vidne 9 har forklaret, at han var ansat i **Sgr. A/S** fra 2001 til 2010, senest som erhvervsrådgiver i **By 3**. Han havde samme job som **Vidne 1**. Han sad med bankens erhvervskunder med tilhørende privatforretninger og privatkunder med store inve-steringsengagementer. Der blev som regel investeret dels med egne penge, dels med lån fra banken. Der blev købt investeringsbeviser, der blev kombineret med lån ofte i schweizer franc.

Til brug for kreditgivning blev der af kunderne krævet årsopgørelser og beskrivelser af formueforholdene. En købsaftale på en ejendom kunne bruges som dokumentation af for-mueforholdene. Rådighedsbeløbet for en gift kunde blev udregnet på baggrund af både kundens og dennes ægtefælles indtægter. Han kunne yde lån op til 2 mio. kr. til investerin-ger. Kunderne så ikke de indstillinger vedrørende lån, som blev lavet. En afregningskonto

var inde i et lukket system, hvorfra kunden ikke kunne tage pengene ud. Det var normalt, at der var en aftale om overdækning på engagementerne. Det var fast hvor stor overdækning, der skulle være. Han har aldrig lavet en aftale uden krav om overdækning. Banken fik hver dag en overtræksliste på kontiene, og der blev på et tidspunkt udviklet et system, hvormed man dagligt kunne se, om kunderne var i underdækning. I investeringsafdelingen sad de med regneark, indtil der kom et egentligt overvågningssystem til brug for handler med derivater. Han fik dagligt lister fra kreditkontoret på aktiekreditter. Lister over finansielle instrumenter kom sporadisk fra 2008.

Foreholdt mailen af 3. juli 2008, ekstraktens side 288, hvori ekstra bevågenhed blev indskærpet, har vidnet forklaret, at de gennemgik listerne med henblik på at finde ud af hvilke derivater, der skulle lukkes

Han kunne selv bevilge kreditter op til 2 mio. kr. Det var kundens indkomst- og formueforhold, han brugte som grundlag for sin kreditvurdering. Han var bekendt med bankens kreditpolitik og brugte den som et redskab til at vurdere sine kunder. Han skulle udvise forsigtighed over for kunderne og undgå unødigt risiko. Han var ikke inde i Appellants engagementer. Han har ud over investeringskreditter også lavet andre kreditter, der ikke gik ind i det kredsløb, hvor der var aftalt overdækning. Der blev vedrørende derivater sendt lister ud, der viste, hvor stor rammebelastningen var. Det var ikke regelmæssigt. De første lister kom i 2008, hvor det begyndte at gå galt. Der blev udsendt almindelige daglige overtrækslister, der ikke havde med derivater at gøre. Han havde ikke så meget med aktieinvesteringer at gøre.

Vidne 2 har supplerende forklaret, at han ikke har haft med erhvervsområdet at gøre. Han var ansat i stabsfunktionen i investeringsafdelingen i By 1. I 2008 havde han Vidne 3 over sig som investeringsdirektør. Over Vidne 3 sad den daværende administrerende direktør Person 4. Alle bankens investeringsafdelinger var bygget op på samme måde som i By 3, hvor Appellant var chef. Cheferne for de enkelte investeringsafdelinger arbejdede på samme vilkår. Han var medlem af bankens bestyrelse fra 2008. Han er bekendt med § 77 i lov om finansiel virksomhed og var selv omfattet heraf via sin plads i bestyrelsen. Appellant var ikke på listen over ansatte omfattet af § 77.

Appellant (*)

Han deltog i mødet med Appellant i oktober 2008, hvor de skulle se * i øjnene og se

Appellant (*)

på, hvordan hans investeringer havde udviklet sig. Han fik ikke på det møde indtryk af, at ■* havde fuldt overblik over, hvordan det havde udviklet sig, hvilket ■* ellers havde haft ned i den mindste detalje tidligere. ■* var en rystet mand på mødet, hvilket han også selv gav udtryk for. ■* havde ellers aldrig givet udtryk for at være belastet eller presset. Han fik indtrykket, at ■* havde mistet overblikket, hvilket var noget nyt, som han ikke havde set signaler på tidligere, selv om de havde haft møder med hinanden hen over foråret og forsommeren 2008. Han husker ikke, hvilken kontakt de havde hen over sommerferien i 2008. Han talte normalt med ■* en gang om ugen, og han var normalt i ■ By 3 -afdelingen en gang om måneden, hvor de mødtes.

Appellant (*)

Det var hans indtryk, at ■* var opdateret med hensyn til kursudviklingen i det finansielle marked. De drøftede ikke så meget ■*'s egne investeringer. ■* var en kapacitet og gik meget op i sit arbejde.

Banken havde ikke krav til overdækning for investeringsrammer til brug for handel med derivater. Det var tabene, der skulle ses i forhold til rammen. Aktieinvesteringskreditter skulle være et lukket kredsløb, og der kunne ikke ske aktiehandler over nettet. Afregningskonti for aktieinvesteringssaftaler kunne ikke bruges til afregning af aktiekøb uden for det lukkede kredsløb. Det var udgangspunktet. Lån og sikkerhedsdepotet for en aktieinvesteringssaftale skulle være koblet sammen.

Der skete hen over 2007 og 2008 en udvikling af systemet til overvågning af udlandslån og handel med derivater. Han var ikke med i projektgruppen, der udviklede systemet. Inden systemet var færdigt, var handel med derivater meget begrænset, og han vil tro, at det var

Appellant , der gennemførte de første.

Vidne 4 har supplerende forklaret, at banken i 2008 havde de almindelige banksystemer til at overvåge kundernes totale engagementer. Aktiekreditterne blev overvåget særskilt centralt, og der blev på daglig basis sendt regneark ud til filialerne, der derved kunne overvåge disse kreditter. Der var for rammer til derivater et andet system frem til november 2007. Det var ikke tidssvarende, hvorfor der i slutningen af 2007 blev påbegyndt udvikling af et nyt system, der var delvist færdigt i den første halvdel af 2008. Det var et regnearksystem. Han fik de første udtræk fra dette system i april 2008, hvorefter han centralt kunne overvåge overskridelse af line eller tab. Han gav i givet fald besked ud til filialerne herom. Han orienterede kun filialerne om de rammer, hvor der var overskridelser og tab.

Det var hans opgave at informere filialerne, der selv skulle agere på hans meddelelser. Der blev sendt informationer ud, når der var behov for det. Det var ikke dagligt. I løbet af maj 2008 kaldte de alle rammeaftaler ind for at tjekke, om aftalegrundlaget var i orden. Hvis der var noget, der ikke var i orden, skulle filialerne kalde kunderne ind med henblik på at få bragt tingene i orden. Banken havde ikke et system, hvorefter banken på en gang kunne overvåge kundernes samlede engagement. Ved at sammenholde de oplysninger og engagementsoversigter, som han har forklaret om i byretten, var det muligt at få et samlet overblik.

Et blankoelement svarer til en manglende sikkerhed. Han var ikke med i projektgruppen, der udviklede det udvidede overvågningssystem.

Appellant (*)

Det var bankens kreditkontor, der overvågede aktieinvesteringsaftalerne. I løbet af 2008 sendte han lister ud til brug for overvågning af kreditrammerne til de kundeansvarlige i filialerne. Han er ret sikker på, at han har sendt mails om sin overvågning af *****s** investeringsrammer til ****** selv. De fleste mails herom blev sendt ud i september – oktober 2008. Han er så sikker, som han kan være, på, at ****** vidste, hvordan hans engagement havde udviklet sig. ****** var meget vidende på området. Listerne blev ikke sendt ud til kunderne, kun til de kundeansvarlige i filialerne.

Afregninger fra investeringer som for eksempel valutaterminforretninger kunne teknisk set godt køre ind på aktieinvesteringsaftalernes afregningskonti i det lukkede kredsløb, men han ved ikke, om det var tilladt. Der skulle være tale om et lukket kredsløb vedrørende aktieinvesteringsaftalerne.

Han husker at have set bevillinger til **Appellant**, der var indstillet til **Vidne 5** og derfra videresendt til banken i **By 1** til bevilling.

Aktiekreditterne kørte i deres eget lukkede system, og han havde ikke med dette at gøre. Filialerne gav i nogle tilfælde, når han havde givet besked om en rammeoverskridelse, kunden en yderligere bevilling.

Vidne 10 har forklaret, at han blev ansat i banken i 2005 på kreditkontoret. Fra 2008 har han været erhvervskundechef og er i dag afdelingsdirektør. I 2007-2008 var han ansat til at bevilge kreditter og lån til kunderne i **By 1**. Han var med i direktionen ind-

til fusionen. Afdelingsdirektørerne havde en bevillingsbeføjelse, der kunne uddelegeres. Hvis medarbejdere skulle låne penge, blev det i 2008 sådan, at afdelingsdirektøren kunne bevilge kreditter, dog ikke til spekulationer.

Foreholdt engagementsændringen for **Appellant** pr. 3. juli 2008, ekstraktens side 274, har vidnet forklaret, at det er den kundeansvarlige, der beskriver engagementet. En sådan indstilling skulle sendes videre til afdelingsdirektøren, her **Vidne 5**, og derfra videre til kreditkontoret, der har bevilget kreditten. Det er sædvanligt med et blankoelement. Et blankoelement som det angivne på 1.613.000 kr. ville ikke falde ham i øjnene, heller ikke selv om det rettelig var 2.082.000 kr. Der er et rigeligt rådighedsbeløb og en pæn formue, hvor et blankoelement af denne størrelse ikke er usædvanligt.

Foreholdt bankens kreditpolitik, ekstraktens side 232, har han forklaret, at bankens ønsker om at anlægge en velafbalanceret risikoprofil er af hensyn til banken. Det er bankens tab, der sigtes til. Denne politik var tilgængelig for alle bankens medarbejdere, og man havde pligt til at sætte sig ind i politikken. Kreditkontoret foretog ikke daglige kontroller af engagementerne. På kreditkontoret skulle de sikre, at kontrollen blev foretaget på aktiekreditterne, og at der blev fulgt op herpå. De fik nogle lister fra backoffice, der var en del af økonomikontoret. Andre havde også ansvaret for overvågning af investeringsrammerne, men kreditkontoret skulle følge op herpå.

Foreholdt privatprofilen, ekstraktens side 279, har vidnet forklaret, at hvis formuen kun var det halve og rådighedsbeløbet ca. 16.000 kr., ville det have givet anledning til, at man ville have set nærmere på det. Man ville have testet værdiansættelsen i formueopgørelsen. Det er ikke usædvanligt at medregne kundens ægtefælles indtægt og formue, selv om ægtefællen ikke har tiltrådt engagementet. Han forstår denne specifikke personprofil som en opgørelse over den samlede formue inkluderende ægtefællens formue.

Foreholdt engagementsændring, ekstraktens side 263, har vidnet forklaret, at opgørelsen ikke er usædvanlig med hensyn til, at det omfatter et regnskab fra 30. september 2007. Han ville dog nok selv have spurgt efter supplerende oplysninger.

Han er i sin nuværende stilling ikke omfattet af spekulationsforbuddet i § 77.

Han havde ikke ansvaret for overvågningen af investeringsrammer, og han var ikke med til

at udvikle systemet til overvågningen.

Procedure

Virksomhed ApS 1 (Virk. ApS 1)

Appellant har for landsretten frafaldet sine anbringender om, at banken ikke kan rejse noget krav mod ham på grundlag af kautionsforpligtelsen, før sikkerhederne stillet af

Virk. ApS 1 er realiseret, og at MiFid reglerne ikke skulle være overholdt

Parterne har i øvrigt i det væsentlige gentaget deres anbringender for byretten og har procederet i overensstemmelse hermed.

Appellant har yderligere gjort gældende, at han var omfattet af forbuddet i § 77 i lov om finansiel virksomhed. Han måtte derfor ikke indgå i de engagementer, som sagen drejer sig om, og banken har fortabt sit krav mod ham, idet kravet alene er opstået som følge af bankens egen skyld ved at give ham lov til at foretage investeringer i banken for lånte midler. Banken har under alle omstændigheder pådraget sig et ansvar ved i strid med sædvanlig pengeinstitutpraksis at give en ansat i banken lov til at foretage investeringerne. |

Appellant har yderligere gjort gældende, at banken har handlet ansvarspådragende ved at forny bevillingerne til ham og selskabet medio 2008, hvor de samlede engagementer var i klar underdækning, og på et ufyldstgørende og forkert grundlag.

Banken har heroverfor gjort gældende, at bestemmelserne i §§ 71 og 77 i lov om finansiel virksomhed under alle omstændigheder ikke ændrer ved den kendsgerning, at

Appellant bærer det fulde ansvar for tabene på investeringerne foretaget personligt og i selskabet. Banken har videre gjort gældende, at banken hverken ud fra egen skyld- eller rådgiveransvarsbetragtninger er afskåret fra at gøre kravet gældende mod **Appellant** eller selskabet.

Landsrettens begrundelse og resultat

Formålet med spekulationsforbuddet i § 77 i lov om finansiel virksomhed er at hindre konflikter mellem den finansielle virksomheds interesser og egeninteresser hos den ansatte person, der er omfattet af forbuddet. Forbuddet er rettet mod personer, der er ansat af bestyrelsen i den finansielle virksomhed, og ansatte, for hvem der foreligger en væsentlig risiko for sådanne konflikter.

Appellant var ikke ansat af bankens bestyrelse, og det har derfor påhvilet bankens bestyrelse at foretage en konkret vurdering af, om der for ham som investeringschef forelå en væsentlig risiko for de konflikter, som forbuddet skulle hindre.

Appellant har som lokal investeringschef ikke haft adgang til at disponere over bankens egenbeholdning, og der er efter indholdet af hans stilling i øvrigt ikke grundlag for at antage, at der for ham forelå en væsentlig risiko for sammenblanding af hans egne interesser med bankens. Der er herefter og efter en formålsfortolkning ikke grundlag for at fastslå, at bankens bestyrelse har handlet i strid med forbuddet i § 77 i lov om finansiel virksomhed - eller mod sædvanlig pengeinstitutpraksis i 2007 og 2008 - ved at have tilladt **Appellant** at foretage de omhandlede investeringer for lånte midler i banken.

Der er mellem **Appellant**, herunder hans selskab, og banken indgået særskilte aftaler om aktieinvesteringer, valutalån og rammeaftaler med henblik på investering i finansielle instrumenter, og det er hverken efter ordlyden af de enkelte aftaler eller på andet grundlag dokumenteret, at det krav om overdækning, der var aftalt vedrørende aktieinvesteringerne, skulle gælde for samtlige engagementer, og at der skulle være aftalt en generel overdækning på 10 % som påstået af **Appellant**.

Det kan efter de foreliggende oplysninger lægges til grund, at **Appellant** i forhold til sin økonomiske formåen havde et meget stort og særdeles risikofyldt engagement med banken med hensyn til navnlig investering i udenlandsk valuta og derivater. Det kan videre lægges til grund, at den kreditvurdering, der blev foretaget vedrørende ham, herunder i sommeren 2008, i et vist omfang beroede på oplysninger, der var utilstrækkelige og ikke fuldt underbyggede.

Det kan efter bevisførelsen lægges til grund, at banken i 2007 og frem til efteråret 2008 havde systemer, der gjorde det muligt dagligt at overvåge kundernes aktieinvesteringer, men at der ikke var systemer, der gjorde det muligt at foretage en daglig overvågning af kunderenes samlede engagementer, og at der navnlig ikke var fyldestgørende systemer til overvågning af handlerne med derivater. Det bemærkes i den forbindelse, at Finansrådet i sit responsum har oplyst, at der på daværende tidspunkt ikke var nogen kontrolpligt i forhold til kunder med lånefinansierede investeringsengagementer.

De omhandlede investeringsengagementer var alle etableret på **Appellants** eget initiativ, nogle forud hans ansættelse i banken som investeringschef. **Appellant** traf selv alle beslutninger om de investeringer, der blev foretaget, og det kan lægges til grund, at han både gennem sin mangeårige erfaring inden for investeringsområdet og sit arbejde som investeringschef, hvor han rådgav kunder om tilsvarende finansielle investeringer, var fuldt bekendt med, at der bestod en væsentlig risiko for tab, og at denne risiko ikke var begrænset som påstået. Han burde også have vidst, at den stop loss klausul, der fremgik af rammbevillingerne, i overensstemmelse med ordlyden var indsat af hensyn til at begrænse bankens tab. Det lægges videre til grund, at **Appellant** gennem sit arbejde i banken havde adgang til oplysninger, der ville have gjort ham i stand til at skabe en daglig oversigt over sine engagementer, ligesom han to gange i juli 2008 fra centralt hold i banken modtog mails om skærpet fokus på bl.a. investeringsrammer. Det lægges endeligt til grund, at **Appellant** selv kunne have lukket sine engagementer for at begrænse sit tab, men at han ifølge sin egen forklaring i stedet forsøgte at redde situationen ved at intensivere sine spekulationsforretninger.

Under disse foreliggende omstændigheder, og uanset om banken måtte have handlet i strid med sin egen kreditpolitik i forbindelse med den fortsatte kreditgivning og eventuelt § 71 i lov om finansiell virksomhed, er der ikke grundlag for at pålægge banken et medansvar for det tab, **Appellant** og hans selskab har lidt i forbindelse med investeringsforretningerne, ligesom der ikke er grundlag for at lade bankens tilgodehavende bortfalde helt eller delvist som følge af egen skyld.

Landsretten stadfæster derfor byrettens dom.

Efter sagens udfald sammenholdt med parternes påstande skal **Appellant** betale sagsomkostninger for landsretten til **Appelindstævnte A/S** med i alt 175.000 kr. Beløbet omfatter udgifter til advokatbistand.

Beløbet til dækning af udgifter til advokatbistand er inkl. moms, da **Appelindstævnte A/S** ikke er momsregistreret. Landsretten har ved fastsættelsen af beløbet lagt vægt på sagens økonomiske værdi og dens omfang.

Thi kendes for ret:

Byrettens dom stadfæstes.

Appellant skal betale sagens omkostninger for landsretten til **Appelindstævnte A/S** med 175.000 kr.

Det idømte skal betales inden 14 dage.

Sagsomkostningerne forrentes efter rentelovens § 8 a.

Marie S. Mikkelsen

Karen Foldager

Hanne Aagaard

Sagkyndig dommer 1

Sagkyndig dommer 2